

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
КАФЕДРА ФІТНЕСУ ТА РЕКРЕАЦІЇ**

**УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І
СПОРТУ**
(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

дисципліни підготовки магістрів
(рівень вищої освіти)

галузь знань 01 Освіта
(шифр і назва напрямку)

спеціальності 014.11 середня освіта (Фізична культура)
(шифр і назва спеціальності)

Факультет: Педагогічної освіти

Навчальна програма з дисципліни «Управління діяльністю суб'єктів фізичної культури і спорту» для студентів, які навчаються за спеціальністю 014.11-середня освіта (фізична культура): XI семестр (денна форма навчання).

Розробники:

кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фітнесу та рекреації
Жданова Ольга Миколаївна;

кандидат фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фітнесу та рекреації
Чеховська Любов Ярославівна

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри фітнесу та рекреації
Протокол від “31” серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри фітнесу та рекреації

(підпис)

(Жданова О.М.)
(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету фізіотерапії і ерготерапії
Протокол від. “___” _____ 20__ року № ___

Голова _____
(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Управління діяльністю суб'єктів фізичної культури і спорту» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 0.14.11 – середня освіта (фізична культура)

Дисципліна має **за мету** сформувати фаховий рівень знань майбутнього магістра з управлінської діяльності в сфері фізичної культури і спорту.

Програмою передбачено вивчення теоретичних основ управління, змісту діяльності організацій різних типів, технології організаційно-управлінської діяльності, зокрема прийняття управлінського рішення, засад управління персоналом.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна вивчається магістрантами на базі знань, отриманих у попередні роки навчання на бакалавраті з «Управління сферою фізичної культури і спорту», а також з: соціології, психології, педагогіки та Зн..

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Теоретичні основи управління діяльністю суб'єктів сфери фізичної культури і спорту;
2. Технологія управлінської діяльності.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування професійних організаційних та методичних знань, вмінь і навичок, які необхідні у подальшій діяльності керівника або співробітника суб'єктів сфери фізичної культури і спорту.

Завдання:

- озброїти майбутніх фахівців знаннями з теорії управління;
- з'ясувати структуру державних та громадських органів управління сферою ФКіС;
- ознайомитися з нормативно-правовою базою діяльності суб'єктів сфери (фізкультурних організацій);

- засвоїти основні компоненти внутрішнього та зовнішнього середовища фізкультурної організації;
- ознайомитися із принципами та методами управління діяльністю суб'єктів сфери.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні поняття і терміни;
- методологічні основи управління,
- сучасні концепції управління,
- регламентування діяльності суб'єктів сфери (установ, організацій),
- технологію управління персоналом.

Вміти:

- здійснювати управління установою, організацією,
- планувати її діяльність і проводити реорганізацію,
- проводити роботу з персоналом,
- здійснювати пропагандистську та рекламну діяльність організації,
- будувати спонсорські стосунки.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин/3 кредити ECTS, 12 год. Лекцій, 18 год. – практичних занять, 60 годин – самостійної підготовки.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ СФЕРИ ФКІС

Сутність предмету та завдання. Історія розвитку управління. Основні поняття предмету. Державні та громадські органи управління. Їх структура. Нормативно-правова база діяльності сфери.

Фізкультурно-спортивна організація як відкрита система. Внутрішнє середовище організації та його компоненти. Зовнішнє середовище організації та його компоненти. Типологія спортивних організацій. Складові системи

спортивних шкіл. Принципи управління діяльністю спортивною організацією. Методи управлінської діяльності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ТЕХНОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сутність технології управлінської діяльності. Особливості процесу управління діяльністю суб'єктів сфери ФкіС. Пропаганда та її завдання; реклама та її завдання. Сутність спонсорства та меценатства. Ціль як ключова категорія управління. Управлінське рішення: класифікація, структура. Діловодство та ділові наради у спортивній організації. Інформація як складова управлінського рішення. Історія розвитку теорії управління персоналом (ТУП). Особливості функціонування суб'єктів сфери ФкіС в сучасних умовах. Сутність управління персоналом. ТУП в діяльності суб'єктів сфери ФкіС. Основні поняття ТУП.

Рекомендована література

Основна

1. Балабанова Л. В. Управління персоналом : підручник / Л. В. Балабанова, О. В. Сардак. – Київ : ЦУЛ, 2011. – 468 с.
2. Бондарчук Н. Я. Менеджмент у сфері фізичної культури і спорту: Навчальний посібник / Н. Я. Бондарчук. – Ужгород: Поліпрінт, 2010. – 170 с.
3. Вилькин Я. Р. Маркетинг спортивных организаций / Вилькин Я. Р. – Минск, 2015. – 184 с.
4. Гавкалова Н. Л. Управління ефективністю менеджменту персоналу : монографія / Н. Л. Гавкалова. – Харків : Вид-во ХНЕУ, 2011. – 296 с.
5. Гевко І. Б. Методи прийняття управлінських рішень : підручник / Гевко І. Б. – Київ : Кондор, 2009. – 187с.
6. Еншин М. М. Спортивный менеджмент и маркетинг : учеб.-метод. комплекс для студ. спец. 1-030201 «Физическая культура» / М. М. Еншин, В. Ю. Дятлов. – Новополюцк : ПГУ, 2008. – 252 с.
7. Жданова О. М. Управління сферою фізичного виховання і спорту : навч. посіб. / О. М. Жданова, Л. Я. Чеховська. – Дрогобич : Коло 2009. – 229 с.
8. Жданова О.М. Основи управління сферою фізичної культури і спорту: навч. посіб. для студентів ВНЗ фізичного виховання і спорту / О. М. Жданова, Л. Я. Чеховська. – Львів : ЛДУФК, 2017 - 244с.
9. Жолдак В.И., Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме. - Т.1.- Организационные основы: учебник. - М. : Советский спорт, 2001.- 288с.

10. Жолдак В.И., Квартальнов В.А. Основы менеджмента в спорте и туризме. - Т.2. Социально-педагогические основы: Учебник. - М. : Советский спорт, 2002.-184с.
11. Менеджмент и экономика физической культуры и спорта: Учеб. пособие для студ. /Золотов М.И., Кузик В.В., Кутепов М.Е., Сейранов С.Г..- Москва: Академия.- 432с.
12. Переверзин И.И. Менеджмент спортивной организации: Учебное пособие.- 2-е изд., перераб. и доп.- М.: «СпортАкадемПресс», 2002.-244с.
13. Імас Є. Тенденції розвитку сфери фізичної культури та спорту в умовах сучасного ринку / Є. Імас, Ю. Мічуда // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2015. – № 2. – С. 142–149.
14. Корж В. П. Нормативно-правове та організаційно-управлінське забезпечення розвитку фізичної культури і спорту в Україні / В. П. Корж, Ю. О. Павленко, М. В. Дутчак, О. К. Артем'єв, В. П. Карленко, В. О. Дрюков // Актуальні проблеми фізичної культури і спорту. – 2006. – № 10. – С. 4–12.
15. Куліш Н. М. Кадрове забезпечення фізичної культури і спорту в Україні з погляду соціальної сфери / Н. М. Куліш // Молодий вчений. – 2016. – № 1 (28), ч. 3. – С. 91–94.
16. Куцивол В. А. Японский опыт управления персоналом / В. А. Куцивол // Управление персоналом. – 2012. – № 7 (114).
17. Мічуда Ю. П. Функціонування та розвиток сфери фізичної культури і спорту в умовах ринку : автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. виховання і спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Ю. П. Мічуда. – Київ : НУФВСУ, 2008. – 40 с.
18. Мудрик В. И. Организационно-управленческие основы физической культуры и спорта (учебные и справочные материалы) : [учеб. пособие] / В. И. Мудрик, Ю. П. Мичуда, С. А. Заветный. – Харьков : ХНАДУ, 2008. – 408 с.
19. Новокрещенов В. В. Менеджмент физической культуры и спорта : учеб. пособие / В. В. Новокрещенов. – Ижевск : Изд-во ИжГТУ, 2011. – 164 с.
20. Особливості діяльності центрів «Спорт для всіх» різних адміністративних територій / О.Жданова, Л.Чеховська, М.Данилевич, І.Грибовська //Молода спортивна наука України: : зб. наук. праць з галузі фізичної культури та спорту. – Вип.15.-2011. С.170-176
21. Переверзин И. И. Менеджмент спортивной организации : [учеб. пособие. – 3-е изд., перераб. и доп.]. – Москва : Физкультура и спорт, 2006. – 464 с.
22. Передерій А. В. Спеціальні олімпіади в сучасному світі : [монографія] / А. В. Передерій. – Львів : ЛДУФК, 2013. – С. 9–39.
23. Про громадські об'єднання : закон України від 22.03.2012 р., № 4572-VI.
24. Про єдину спортивну класифікацію України : наказ Мінсім'ямолодьспорту України від 11.10.2013 р. № 582.
25. Про затвердження Положення про Комітет з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України : наказ Міністерства освіти і науки України від 20.06.2013 р., № 808.

26. Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року „Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація” : Указ Президента від 09.02.2016 р., № 42/2016.
27. Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 р. N 1320-р.
28. Приступа Є.Н. Спортивно-масові заходи в системі спорту для всіх / Є.Приступа, Л.Чеховська, Р.Турка // Фізична активність, здоров'я і спорт. – Львів: ЛДУФК, 2017. - №2(28). – С.69-77
29. Путятіна Г. М. Маркетингова діяльність некомерційних організацій (на прикладі дитячо-юнацьких спортивних шкіл) : [навч. посіб. для студ. ВНЗ фізкультурно-спортивного профілю] / Г. М. Путятіна, Н. В. Середа. – Харків : ХДАФК, 2013. – 102 с.
30. Рульєв В. А. Менеджмент : навч. посіб. / В. А. Рульєв, С. О. Гуткевич. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 312 с.
31. Скібіцька Л. І. Організація праці менеджера : навч. посіб. / Л. І. Скібіцька. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 360 с.
32. Типовий Статут фізкультурно-спортивного клубу спортивної спілки учнівської молоді загальноосвітнього та професійно-технічного навчального закладу : Закон України від 22.03.2002 р., № 210.
33. Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту : навч. посіб. / М. В. Туленков. – Київ : Каравела, 2014. – 304 с.
34. Чеховська Л. Роль спортивних шкіл у розвитку видів спорту / Карпа І., Пасічник В. //Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнарод. участю “Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення”. – Львів, 2008.- С. 61-68.
35. Чеховская Л.Я. Система подготовки спортивного резерва в Украине как объект научного анализа / Л.Я.Чеховская // Физическое воспитание студентов: научный журнал.- Харьков: ХОНОКУ-ХГАДИ, 2012, №5.-С.115-118
36. Чеховська Л. Сучасний стан і проблеми розвитку інфраструктури масового спорту України / Л. Чеховська // Науковий часопис НПУ ім. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2017. – Вип. 3К (84)17. Т. 1. – С.526-531
37. Чеховська Л. Франчайзинг у сфері оздоровчого фітнесу/ Л.Чеховська // Вісник Прикарпатського університету.- Вип. 25-26, 2017. – Івано-Франківськ. – С.302-309
38. Чеховська Л. Особливості діяльності міжнародних організацій з розвитку масового спорту / Л.Чеховська // Спортивний вісник Придніпров'я: науково-прак. журнал, 2018. - №2.

Допоміжна

1. Веснин В.Р. Основы менеджмента: учебник / В.Р.Веснин. – Москва: Проспект, 2013. – 320 с
2. Дутчак М. В. Теоретико-методологічні засади формування системи спорту для всіх в Україні : автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. виховання та спорту :

[спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / М. В. Дутчак. – Київ, 2009. – 40 с.

3. Жданова О. М. Управління фізичною культурою : навч. посіб. для фізкультур. вузів / О. М. Жданова. – Львів : Вільна Україна, 1996. – 127с.

4. Жданова О.М. Управління фізичною культурою: Навчальний посібник.- Львів:Вільна Україна.-1996.-125с.

5. Жмарев Н.В. Управление деятельностью спортивной организации. - К.:Здоров'я, 1989.-168с.

6. Жмарев Н.В.Системный подход и целевое управление в спорте.- К.:Здоров'я, 1984.-144с.

7. Кузьмін О.Є. Сучасний менеджмент. Навчально-прикладний посібник. -Львів: Центр Європи, 1995.-176 с.

8. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента.-М.: Дело,1992.-702с.

9. Олімпійська хартія. Міжнародний Олімпійський Комітет. – Київ, 2007. – 72 с.

10. Осовська Г. В. Менеджмент організацій / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К.: КОНДОР, 2009. – 680 с

11. Положення про Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» : наказ Державного комітету України з питань фізичної культури і спорту від 29.05.2003, № 1366.

12. Положення про дитячо-юнацьку спортивну школу : постанова КМУ від 5 листопада 2008 року № 993 (редакція від 15.04.2016 р.).

13. Положення про Міністерство молоді та спорту України : постанова Кабінету Міністрів України від 2.07.2014 року №220.

14. Положення про Управління фізичної культури і спорту Міністерства оборони України : наказ Міністерства оборони України від 19.05.2016 № 269.

15. Приходько І.І. Стратегічний менеджмент розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні / І.І. Приходько, В.І. Мудрик, О.В. Горбенко, Г.М. Путятіна, І.Г. Хомко, С.О. Левадня, Н.В. Середа // Слобожанський науково-спортивний вісник: Зб. наук. пр. – Харків: ХДАФК, 2010. – №3 – С. 134-138.

16. Слава С. С. Курс лекцій з дисципліни "Основи менеджменту" для студентів економічного факультету всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання / С. С. Слава. – Ужгород: УжНУ, 2007. – 180 с.

17. Статут Національного Олімпійського Комітету України. – Київ, 2014. – 20 с.

18. Статут Спілки громадських організацій „Спортивний комітет України”. – Київ, 2008. – 17 с.

19. Статут ФСТ "Спартак" Профспілок України. – 22 с.

20. Статут ФСТ "Динамо" України. – Київ, 2016. – 23 с.

21. Статут ФСТ "Україна. – Київ, 1991. – 21 с.

22. Франчук В.І. Основи менеджменту. - Львів: Каменяр, 1997.- 93с.

23. Шморгун Л. Г. Менеджмент організацій / Л. Г. Шморгун. – К.: Знання, 2010. – 452 с.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Дутчак М. В. Класифікація професій у сфері фізичної культури і спорту в Україні: стан та перспективи [Електронний ресурс] / М. В. Дутчак // Спортивна наука України. – 2010. – № 2. – С. 25–41. – Режим доступу : <http://www.sportscience.org.ua/index.php/>
2. Жданова О. Удосконалення засад проведення моніторингу рівня охоплення населення масовим спортом / Л.Чеховська, О.Жданова, У.Шевців// Фізична культура, спорт та здоров'я: матеріали XIV Міжн. Наук.-пр. конф.- Харків: ХДАФК, 2014. – С.22-24. – Режим доступу: http://hdafk.kharkov.ua/docs/konferences/konf_10_12_2014.pdf
3. Концепція Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 р. № 1320-р. – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1320-2015-p>
4. Лист Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Верховної Ради України від 05.02.2016 № 04-33/03-145. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.meduniv.lviv.ua/uploads/repository/fizreabilit/07.%20Normativno_pravovi_actu/Informmaterial%20Parlam%20cluhan%2023.03.pdf
5. Международная хартия физического воспитания, физической активности и спорта [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002354/235409r.pdf>. – 11с.
6. Національний комітет спорту інвалідів України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.2014.paralympic.org.ua/index.php?option=com_content&task=blogcategory&id=61&Itemid=145/index.php?option=com_content&task=view&id=7&Itemid=36.
7. Олімпійська академія України. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://oau-ukr.com>
8. Про фізичну культуру і спорт : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
24. Приходько І.І. Організація і менеджмент фізичної культури. Для студентів 2 курсу (за кредитно-модульною системою): навч. посіб. [Електронний ресурс] / І.І.Приходько, І.Г. Корнієнко – Харків: ХДАФК, 2009. – Режим доступу : <https://studfiles.net/preview/5593080/page:22/>
9. Спортивная энциклопедия. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sportwiki.to/%D0%A1%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82_%D0%B4%D0%BB%D1%8F_%D0%B2%D1%81%D0%B5%D1%85
10. Спортивный комитет Украины. Офіційний сайт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://scu.org.ua/menu-sportcomitety-ukrainu.html>

Засоби поточного та підсумкового контролю навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування.

2. письмова робота модуля 1.
3. письмова робота модуля 2.
4. реферативні повідомлення на семінарських заняттях
5. розв'язання ситуаційних завдань за темами лекційних та семінарських занять.

Підсумковий контроль – залік

Залікові програмні вимоги

з курсу «Управління діяльністю суб'єктів фізичної культури і спорту» для магістрів 6 курсу факультету педагогічної освіти

1. Управління як міжгалузева наука. Визначення.
2. Історія формування міжгалузевої науки управління
3. Тлумачення термінів «управління» та «менеджмент»
4. Школи наукового управління
5. Терміни і поняття теорії управління
6. Державних органи управління сферою.
7. Діяльність Міністерства молоді та спорту України
8. Громадські організації у сфері фізичної культури і спорту
9. Діяльність ФСТ «Україна», «Колос», «Динамо», «Спартак».
10. Федерації з видів спорту.
11. НОК України.
12. Спортивного комітету України.
13. Національного комітету спорту інвалідів України.
14. Всеукраїнська спілка громадських організацій «Асоціація ветеранів спорту України».
15. Типи спортивних шкіл
16. Нові типи організацій в незалежній Україні: спільне та розбіжне в діяльності нових і традиційних організацій
17. Що таке франчайзинг?
18. Групування (типологія) організації фізкультурно-спортивної спрямованості
19. Внутрішнє середовище організації, його компоненти.
20. Зовнішнє середовище організації, його поділ за особливостями впливу на організацію
21. Види регламентування діяльності організацій сфери фізичної культури і спорту.
22. Загальні принципи професійного управління
23. Різні організаційні структури і процес їх побудови
24. Реорганізація, реструктуризація
25. Принципи управління діяльністю спортивною організацією.
26. Методи управлінської діяльності. Групи методів.
27. Управлінські рішення
28. Вимоги, яких слід дотримуватися в процесі прийняття рішень.

29. Формальні організації і формальні групи
30. Причини та механізм утворення неформальних груп
31. Технологія управлінської діяльності керівника
32. Влада, форми влади
33. Стили керівництва
34. Конфлікти в діяльності суб'єктів сфери
35. Моделі управління персоналом
36. Напрями управління персоналом
37. Зміст складників технології управління персоналом